

244

ÁRNYÉKBÓL A FÉNYRE

Változó Soroksár

Bizonyos, hogy 1950-ben valaki vagy valakik végig gondolták, hogy előbb-utóbb milyen közterhet jelent majd a főváros környéki községek Budapesthez csatolása. Több mint 30 év telt el azóta, s most már dűlőre jutott a dolog: Soroksárral együtt valamennyi hajdani község jogos igénye a fokozottabb ütemű városiasodás. Csak a XX. kerületen belül is nagyszerű példa erre Pest-erzsébet erőteljes fejlődése. Érthető, hisz területe is nagyobb, lélekszáma is többszöröse Soroksárnak, s közelebb is van Pesthez, adottságai eltérőek. Valóban látványos, rohamléptű a fejlődése. De ez árnyékokat is vet Soroksárra...

Örségváltás, szemléletváltozás kell!

A legújabb korig a Soroksár szívében magasló templom vonta magára a figyelmet. Műemlékké nyilvánították, egyszerű, falusi barokk stílusú képvisel. (A legnagyobb és legjelentősebb a Pest környékiek közül. 1758—1761 között Grassalkovich Antal, egykori földesúr építtette, s a falu is köréje települt.) Ma vele szemben, a főút másik oldalán, a Hősök tere peremén („sétatér” és játszótér is), a Táncsics Mihály utcában egy új építmény vonzza a tekintetet. Modern építészeti alkotás, „rakétakilövőnek” is nevezik. Bejáratánál ez olvasható: „Bp. Főváros Ta-

nácsa V. B. Jahn Ferenc kórház rendelőintézet szakosított körzeti orvosi rendelője.” Az új létesítmény annak a régi iskolának a helyén épült, ahol egy ideig Táncsics Mihály vándortanítóként oktatta a nebulókat.

Nagy várakozás előzte meg az új orvosi rendelő megnyitását. Először az bolygatta fel a kedélyeket, hogy istentelenül elhúzódt az építése, átadása. Végül is elkészült s akkor derült ki, hogy a mutatós, a környezettől stílusában is elrugaskodott építményből nem az lett, amit a soroksári közvélemény várt. Nem az, aminek hittek! A tévhitet eloszlatása, s a valóságos funkció tisztázása, végett kerestem fel a legilletékesebbeket: Bp. Fővárosi Tanács V. B. Jahn Ferenc Kórháza (Dél-pesti Kórház) vezetőit. A riportban dr. Gelencsér Mária főigazgató-helyettes főorvos, valamint dr. Jakab Imre osztályvezető főorvos mondja el a véleményét.

Az új, szakosított körzeti orvosi rendelő épületében jól felszerelt fogászat, tüdőgondozó, tüdőszűrés szolgálja a betegeket a körzeti orvosi rendelések mellett. Úgy tűnik, nem kihasználta az építmény, hiányolják a röntgent, az EKG-t, a labort. Azt is örömmel vennék, ha a gyermekgyógyászat is átkerült volna ide, a szükségmegoldásnak elfogadott jelenlegi épületből. A földszinten ügyeletet adó

gyógyszertár is helyet kapott.

Dr. Gelencsér Mária így vélekedik:

— Megértem a türelmetlenséget, de még kell némi idő, hogy teljes kapacitásban kihasználjuk az új létesítményt. Ami fontos és biztató: működik már a röntgen, csak gyomorröntgent nem csinálunk Soroksáron. Három hordozható EKG-készülék van kint, s egy nagy teljesítményű stabil, csak nem mindig használják. Az alaplabor-ellátásra most teremtjük meg a feltételeket. Belátható időn belül a gyermekgyógyászati rendelőt is ide szándékozunk áthozni, összehasonlíthatatlanul korszerűbb és jobb körülmények közé. Különben soha nem volt arról szó, hogy „SZTK”-t telepítsünk ebbe a kerületrészebe. Még annyit teszok hozzá, hogy rövidesen megkezdődik a szakszerű terhesgondozás is.

Soroksáron, hét körzeti orvost egy csoportvezető főorvos segít, a kórház I-es és II-es belgyógyászati osztálya pedig a legteljesebb szakmai közreműködéssel áll a körzetek rendelkezésére. A különböző okok miatt távollévő körzeti orvost osztályos kórházi orvos helyettesíti, a kórházba utalt betegeket felvételi osztály fogadja, ahol nagy gyakorlatú szakorvoscsoporthoz dönt további sorsukról.

— Eddig mi a tapasztá-

latuk? — kíváncsiskodom tovább.

— Kórházunk is fiatal, a soroksári szakosított körzeti rendelőnk körül pedig — veszi át a szót dr. Jakab Imre —, mint minden újdonságnál, a mi esetünkben is tapasztalható némi idegenkedés. Sajnos, időbe telik, amíg minden jól megy majd. Mire gondolok? Sok időbe telik, amíg az alapellátás korszerűsége megvalósul, s a szakmai igényeknek megfelelően beérik a szakorvosi rendelő és a fekvőbeteg osztályok közti gyógyító egység. Az új követelményekhez igazodva szemléletváltozásra (s esetenként: örségváltásra) van szükség. A jövő azt követeli, hogy az alapellátást a korszerű követelményeknek megfelelő, képzett orvosokkal biztosítsuk. De ez nem egyszerű dolog. Becsületese, lelkiismeretes munkában megkorosodott, nyugdíjhoz közel álló kollegáktól nem várhatunk csodákat. A derékhadnak pedig magáévá kell tenni, hogy szakmai továbbképzésük egyben lelkiismereti kötelesség, igazodás az új követelményekhez. Nem szabad konzerválni gyógyítási gyakorlatot és módszereket. Mi most például azért fáradozunk, hogy ne felügyeletnek, hanem szakmai segítségnek vegyék az osztályok a közreműködését. S erre elsősorban a csoportvezető főorvosok hívatottak, akik közvetlen szakmai segítséget nyújtanak a korszerűsödő alapellátás-

ban. Nekik döntő szerepük lehet abban, hogy csak azok kerüljenek kórházba, akik valóban rászorulnak, hisz egy kórházi ágy egy napra 500—3000 forintba kerül az államnak.

Szégyen ide, szégyen oda...

Bízom benne, hogy a soroksáriak megszokják és elfogadják az ő érdekeiket is jobban szolgáló, korszerűbb egészségügyi ellátási rendszert. Gyorsítaná ezt a folyamatot, ha a kerületrészt Erzsébettel összekötő 66-os autóbussz útvonala meghosszabbodna, s nem az erzsébeti Erzsébet téren, hanem a Dél-pesti Kórháznál lenne a végállomása.

Janus-arcú a kerületrészes és az érvényes iskolahelyzet is. A Geyer Flórián (régebben Templom) utcában 1890-ben épült egy elemi iskola. Ma is működik, a Marx Károly útihoz tartozik, napközisek tanulószobáit alakították ott ki. Néhány éve még alsós oktatás is volt a tantermekben. (De! 1981-ig nem volt folyó víz az iskolában.) A „gazda iskolát” (Marx Károly út 92.) 1909-ben építették, s kétségtelenül akkor csodájára jártak az emeletes (!), nyolc tantermes, sokablakos intézménynek. Az idő azonban eljárt felette. Két 200 éves parasztház közé ékelődik a nemzetközi fűt mentén. A tantermeket olajkályhával fűtik. A „tornateremnek” az alagsorban szorítottak